

ANALIZA

Systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Brody według stanu na dzień 31.12.2025 r.

Podstawa prawna

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 oraz na podstawie art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2025 r. poz. 733 ze zm.), Gminy dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Na terenie Gminy Brody nie ma możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych. Odebrane w 2025 r. od właścicieli nieruchomości zmieszane odpady komunalne były transportowane do instalacji przetwarzania odpadów komunalnych tj: Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów „Janik” Sp. z o.o.; Janik ul. Borowska 1, 27 - 415 Kunów,

Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw zniesiono obowiązek regionalizacji w gospodarowaniu odpadami. Dotychczasowe regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych stały się bowiem instalacjami komunalnymi, które będą mogły przyjmować odpady wytworzone nie tylko w danym regionie. Powyższe zmiany zostały wprowadzone, aby pobudzić konkurencyjność wśród podmiotów prowadzących instalacje przetwarzające odpady komunalne.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Na obecną chwilę, po zmodernizowaniu Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Krynkach przy ul. Długiej 3A, realizacja zadań w zakresie gospodarki odpadami odbywa się na istniejącym zapleczu i urządzeniach. Biorąc pod uwagę ciągle zmiany w przepisach w zakresie gospodarki odpadami, których celem ma być m.in. zwiększenie kontroli nad gospodarką odpadami, poprawa recyklingu i nacisk na edukację ekologiczną, warto już zacząć się przygotowywać na dostosowywanie obiektów gminnych oraz urzędzeń związanych z gospodarką odpadami do nakładanych na gminy obowiązków m.in. w zakresie zwiększanych ilości frakcji czy planowanego wprowadzenia systemu kaucyjnego. Konieczne będzie zwiększenie potrzeb inwestycyjnych poprawy funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w Gminie Brody w nadchodzącym czasie.

3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

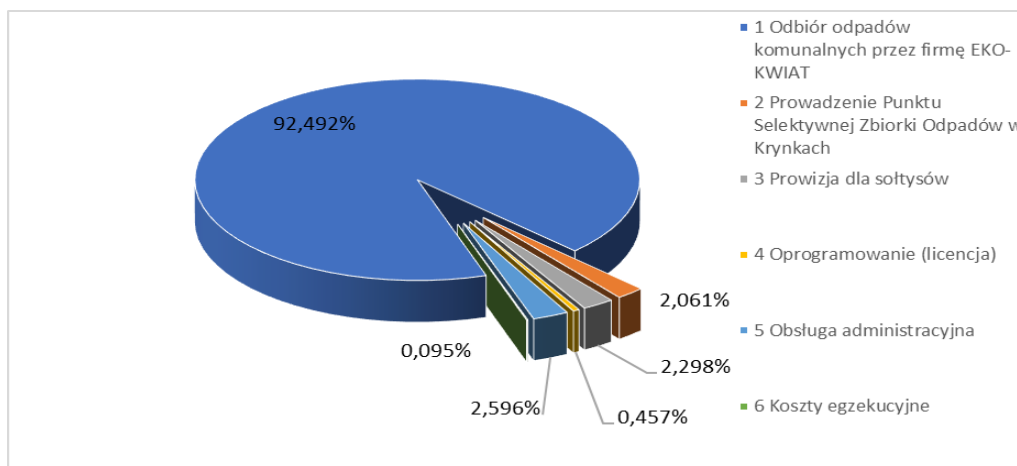
W wyniku rozstrzygnięcia przetargu nieograniczonego na usługę odbioru i zagospodarowania odpadów w Gminie Brody, w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r., usługę prowadzi Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Eko – Kwiat Sp. z o.o. z Woli Jachowej. Łączna kwota całkowitego wynagrodzenia dla firmy za 2025 r. wyniosła: 1 727 884,85 zł.

L.p.	Nazwa	Kwota [zł]
1	Odbiór odpadów komunalnych przez firmę EKO-KWIAT	1 727 884,85
2	Prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiorki Odpadów w Krynkach	38 500,00 zł
3	Prowizja dla sołtysów	42 932,00 zł
4	Oprogramowanie (licencja)	8 544,93 zł
5	Obsługa administracyjna	48 500,00 zł
6	Koszty egzekucyjne	1 781,00 zł
8	Razem:	1 868 142,78 zł

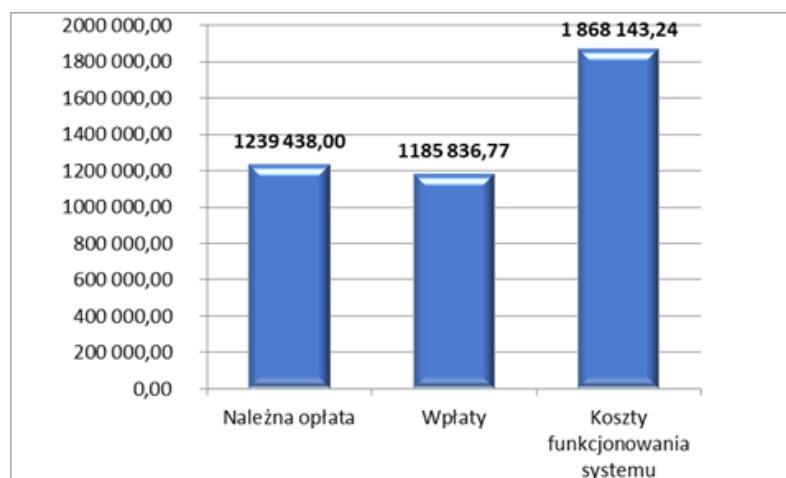
Wójt Gminy Brody powierzył Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Brodach zadanie polegające na prowadzeniu i obsłudze Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2025 roku. Roczny koszt prowadzenia Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych wyniósł 38 500,00 zł.

Ponadto, poniesiono koszty związane z wypłaconą prowizją dla sołtysów, opłaceniem licencji za system informatyczny, obsługą administracyjną, co przedstawia zestawienie tabelaryczne podane powyżej.

Koszt poniesiony przez gminę Brody w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. wyniósł 1 727 884,85 zł i stanowił 92,492 % kosztów funkcjonowania systemu w 2025 roku, co przedstawiono na poniższym diagramie.

Łączny nakład funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2025 r. po uwzględnieniu wszystkich kosztów wyniósł: 1 868 142,78 zł.

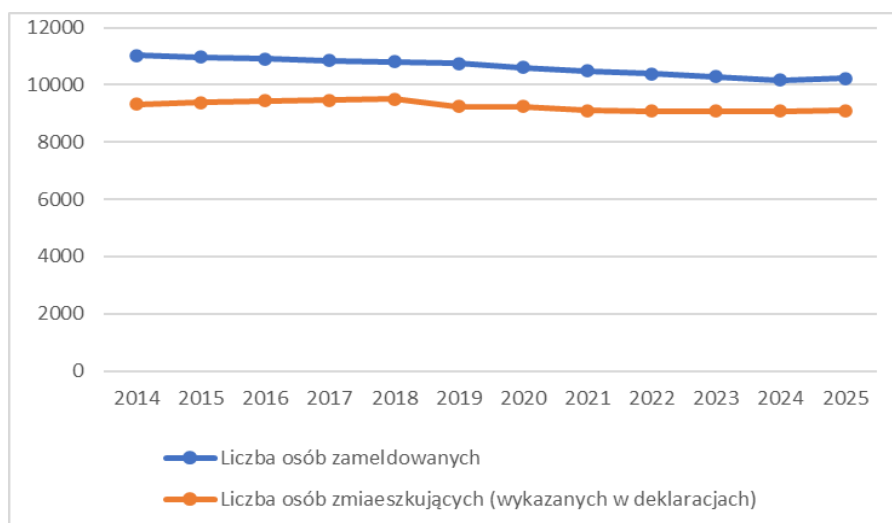

Wysokość należnej opłaty za gospodarowanie odpadami w 2025 roku wyniosła 1 239 438,00 zł, natomiast wpłaty wniesione przez mieszkańców wyniosły w 2025 r. 1 185 836,77 zł (co przedstawiono w powyższym zestawieniu). Deficyt w wysokości niewystarczających wpłat na samofinansowanie się systemu gospodarowania odpadami wynika z braku wpłat wniesionych przez mieszkańców, jak również ze stawki, która nie bilansuje systemu.

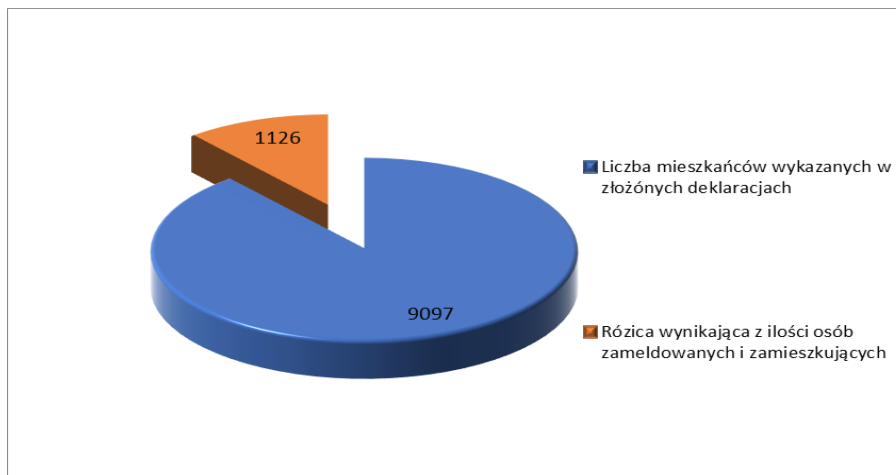
W 2025 r. w ramach windykacji wystawiono 18 upomnień.

4. Liczba mieszkańców.

Ewidencja ludności wskazuje, że liczba osób zameldowanych w gminie Brody według stanu na dzień 31.12.2025 r. wynosiła 10 223. W latach poprzednich ilości te kształtowały się następująco: 2024 r. - 10 170, 2023 r. - 10 278, 2022 r. - 10 380, 2021 r. - 10 480, 2020 r. - 10 612, 2019 r. - 10 743, 2018 r. - 10 816, 2017 r. - 10 838, 2016 r. - 10 899, 2015 r. - 10 968, 2014 r. - 11 032, 2013 r. - 11 099, 2012 r. - 11 113. Względem roku poprzedniego nastąpił wzrost osób zameldowanych o 53 osoby.

Ilość mieszkańców gminy Brody wykazana w złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi według stanu na dzień 31.12.2025 r. wynosi 9 097 osób i stanowi 88,99 % osób zameldowanych (co przedstawia poniższy diagram) na terenie gminy Brody. Tendencja związana z odpływem mieszkańców to tendencja występująca w całym województwie świętokrzyskim.

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie posiadają deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Według posiadanych danych wszystkie zobowiązane gospodarstwa złożyły deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Według stanu na koniec 2024 roku ilość złożonych deklaracji wynosiła: 3 172, natomiast w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. nastąpiło zmniejszenie ilości złożonych deklaracji w związku z powyższym systemem zostało objęte 3 061 gospodarstwa.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości niezamieszkałych, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy (m.in. szkoły, sklepy, firmy itp.), wykonując zapisy określone w art. 5 ust. 1 pkt 3b ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, są zobowiązani do udokumentowania tego obowiązku odbioru nieczystości ciekłych i odpadów poprzez okazanie stosownej umowy.

6. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, odbieranych z terenu gminy.

W 2025 roku Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Eko – Kwiat odebrało z terenu gminy Brody z posesji zamieszkałych 1 158,6800 Mg niesegregowanych odpadów komunalnych (zmieszanych), natomiast całkowita ilość odpadów komunalnych (zmieszanych) wytworzona na terenie gminy Brody wyniosła 1 453,7600 Mg. Porównując ilość zebranych niesegregowanych odpadów w roku sprawozdawczym z rokiem ubiegłym (2024 r. – 1 114,8800 Mg) nastąpił wzrost ilości zebranych odpadów niesegregowanych o 43,8000 Mg.

W tabeli poniżej przedstawiono ilości i odpady wytworzone przez mieszkańców gminy Brody (posesje zamieszkałe) w 2025 r.

Zestawienie ilości odpadów przekazanych do zagospodarowania (z podziałem na frakcje):

L.P.	Rodzaj odpadu	Ilość Mg
1	Niesegregowane odpady komunalne	1 158,68
2	Papier i tektura	62,48
3	Szkło	150,52
4	Tworzywa sztuczne (żółty worek)	234,78
5	Odpady wielkogabarytowe	187,23
6	Odpady budowlane	306,98
7	Opony	58,88
8	Popiół	108,30
9	Bioodpady	199,74
10	Odpady niebezpieczne	3,92
11	Elektroodpady	23,249
12	Odzież i tekstylia	18,62
	Razem	2 513,379 Mg

7. Podsumowanie i wnioski

Przeprowadzona analiza wykazała, że wysokość wpłat była niewystarczająca na pokrycie wszystkich kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami. W związku z tym, że wpłaty mieszkańców nie bilansowały kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami Rada Gminy w Brodach 29 grudnia 2025 r. przyjęła uchwałę nr XV/132/25 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi w 2025 r. Różnice pomiędzy wpłatami mieszkańców, należną opłatą i całkowitym kosztem funkcjonowania systemu przedstawiono w poniższej tabeli.

W 2025 r. obowiązywały stawki opłat ustalone uchwałą Nr VII/49/20 Rady Gminy Brody z dnia 29 maja 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi w sposób selektywny oraz ustalenia stawki takiej opłaty. Wprowadzono następujące stawki:

- 1) w przypadku, gdy gospodarstwo domowe jest zamieszkałe przez 1 mieszkańca stawka opłaty miesięcznej wynosi 13,00 zł,

- 2) w przypadku, gdy gospodarstwo domowe jest zamieszkałe przez 2 mieszkańców stawka opłaty miesięcznej wynosi 26,00 zł,
- 3) w przypadku, gdy gospodarstwo domowe jest zamieszkałe przez 3 mieszkańców stawka opłaty miesięcznej wynosi 39,00 zł,
- 4) w przypadku, gdy gospodarstwo domowe jest zamieszkałe przez 4 mieszkańców stawka opłaty miesięcznej wynosi 52,00 zł.
- 5) w przypadku, gdy gospodarstwo domowe jest zamieszkałe przez 5 mieszkańców i więcej stawka opłaty miesięcznej wynosi 65,00 zł.

Jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, ustala się podwyższoną miesięczną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, która wynosi:

- 1) w przypadku, gdy gospodarstwo domowe jest zamieszkałe przez 1 mieszkańca stawka opłaty miesięcznej wynosi 39,00 zł,
- 2) w przypadku, gdy gospodarstwo domowe jest zamieszkałe przez 2 mieszkańców stawka opłaty miesięcznej wynosi 78,00 zł,
- 3) w przypadku, gdy gospodarstwo domowe jest zamieszkałe przez 3 mieszkańców stawka opłaty miesięcznej wynosi 117,00 zł,
- 4) w przypadku, gdy gospodarstwo domowe jest zamieszkałe przez 4 mieszkańców stawka opłaty miesięcznej wynosi 156,00 zł.
- 5) w przypadku, gdy gospodarstwo domowe jest zamieszkałe przez 5 mieszkańców i więcej stawka opłaty miesięcznej wynosi 195,00 zł.

Ponadto uchwałą nr XIV/98/20 Rady Gminy w Brodach z dnia 15 grudnia 2020 r. wprowadzono zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady. Wysokość miesięcznej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości ww. wynosi:

- 1) w przypadku, gdy gospodarstwo domowe jest zamieszkałe przez 1 mieszkańca stawka opłaty miesięcznej wynosi 12,00 zł,
- 2) w przypadku, gdy gospodarstwo domowe jest zamieszkałe przez 2 mieszkańców stawka opłaty miesięcznej wynosi 25,00 zł,
- 3) w przypadku, gdy gospodarstwo domowe jest zamieszkałe przez 3 mieszkańców stawka opłaty miesięcznej wynosi 38,00 zł,
- 4) w przypadku, gdy gospodarstwo domowe jest zamieszkałe przez 4 mieszkańców stawka opłaty miesięcznej wynosi 51,00 zł,
- 5) w przypadku, gdy gospodarstwo domowe jest zamieszkałe przez 5 mieszkańców i więcej stawka opłaty miesięcznej wynosi 64,00 zł.

W poniższej tabeli przedstawiono poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych jakie gmina jest obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach zgodnie z art. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

	Rok sprawozdawczy								
	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.
Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingów odpadów komunalnych [%]	20	25	35	45	55	56	57	58	59

Na podstawie złożonych sprawozdań przez przedsiębiorców odbierających odpady z terenu gminy Brody w 2025 r. gmina osiągnęła poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingów odpadów komunalnych 55,71 %. Nadmieniam również, że po skorygowaniu sprawozdania za rok 2024 gmina osiągnęła wymagany poziom. Poziom składowania odpadów komunalnych osiągnięto 22,03 %.

W celu poprawy segregacji, prowadzona jest stale co najmniej raz w roku edukacja młodzieży szkolnej o zasadach prawidłowej segregacji z naciskiem na segregację odpadów papieru, tworzyw sztucznych, szkła (worek żółty), odpadów biodegradowalnych oraz ponownego użycia ubrań np. poprzez oddanie do schronisk dla bezdomnych czy skorzystanie z platform elektronicznych, które umożliwiają sprzedaż ubrań.

Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, nałożyła na gminy od 1 stycznia 2025 roku, obowiązek selektywnej zbiórki tekstyliów i odzieży. W Gminie Brody powyższy obowiązek jest realizowany poprzez przyjmowanie odpadów tekstyliów i odzieży do PSZOK w Krynkach, gdzie odpady są zbierane do wydzielonego pojemnika.

Zastępca Wójta Gminy Brody

Paweł Zięba